

SU ÜRÜNLERİ GENETİK KAYNAKLARININ ARAŞTIRMA AMAÇLI KULLANILMASI VE YURT İÇİNE GİRİŞİ İLE YURT DIŞINA ÇIKARILMASI HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; su ürünleri genetik kaynakları (SÜGK)'nın araştırma amaçlı kullanılması, yurt içine girişi ve yurt dışına çıkışı ile ilgili usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik; SÜGK'nın araştırma amaçlı kullanılması, yurt içine girişi ve yurt dışına çıkışı ile ilgili usul ve esasları düzenlemek ile bu Yönetmelik hükümlerine uyulmaması durumunda uygulanacak işlemleri kapsar.

(2) Bu Yönetmelik ithalat ve ihracatta gerçekleştirilen resmi kontrolleri kapsamaz.

(3) Bu Yönetmelik yetiştiriciliği yapılan su ürünleri ile 27/4/1996 tarihli ve 96/8125 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Nesli Tehlikede Olan Yabani Hayvan ve Bitki Türlerinin Uluslararası Ticaretine İlişkin Sözleşme (CITES) hükümleri uyarınca ticareti yapılan SÜGK kapsamaz.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 22/3/1971 tarihli ve 1380 sayılı Su Ürünleri Kanununun 14 üncü maddesi, 21/11/1996 tarihli ve 96/8857 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi, 18/4/2006 tarihli ve 5488 sayılı Tarım Kanununun 10 uncu maddesi, 21/3/2007 tarih ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu, 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 10 uncu maddesinin birinci ve beşinci fıkraları ve 34 üncü maddesi, 3/6/2011 tarihli ve 639 sayılı Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesi ve 12 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) ve (g) bentleri ile CITES Sözleşmesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Bakanlık: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığını,
- b) CITES Sözleşmesi: Nesli tehlike altında olan yabani hayvan ve bitki türlerinin uluslararası ticaretine ilişkin sözleşmeyi,
- c) Endemik tür: Yalnızca belirli bölgede yaşayan/yetişen, yöreye özgü hayvan/bitki türlerini,
- ç) Gen bankası: Bakanlık ve kanunen yetkilendirilmiş kurumlar tarafından kurulan ve yerli su ürünleri genetik kaynaklarının Embriyo, sperma, ovum, hücre, doku, DNA ve diğer genetik materyallerinin yapay yöntemlerle ve ağırlıklı olarak dondurularak koruma altına alındığı kontrollü ortamları,
- d) Gen Bankasındaki SÜGK Transfer Anlaşması: Gen bankasındaki materyal ile çalışma talebinde bulunan kurum ile gen bankası arasında imzalanması ve Genel Müdürlük tarafından onaylanması zorunlu olan ve Ek-3'te yer alan Gen Bankasındaki SÜGK'nın Transfer Anlaşmasında verilen metni,
- e) Genetik materyal: Doğal popülasyonlar ya da kültüre alınmış su ürünlerinin DNA, gen, gamet, embriyo, doku ve birey gibi işlevsel kalıtım birimleri içeren materyallerini,
- f) Genel Müdürlük: Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğünü,
- g) Materyal Transfer Anlaşması (MTA): SÜGK ile çalışma talebinde bulunan gerçek ve tüzel kişiler ile Genel Müdürlük arasında imzalanması zorunlu olan ve Ek-2'de yer alan Materyal Transfer Anlaşmasında verilen metni,
- ğ) Nesli tehdit altındaki SÜGK: Ulusal ve uluslararası esaslara göre yakın bir gelecekte neslinin tükenme riski kritik seviyeye ulaşan su ürünleri genetik kaynaklarını,
- h) Nesli tehlike altındaki SÜGK: Ulusal ve uluslararası esaslara göre yakın bir gelecekte tükenme riski yüksek olan su ürünleri genetik kaynaklarını,

ı) Su ürünleri genetik kaynakları (SÜGK): Gıda, yem ve tarımsal üretim amaçlı kullanılan ya da potansiyel kullanım alanı bulunan, su ürünlerine ait tür, alt tür, varyete, hat, soy, ekotip, suş ve topluluklar ile yeni oluşturulan varyete, hat ve hibritleri,

i) SÜGK Başvuru ve İzin Belgesi: SÜGK ile ilgili bilimsel çalışma talebinde bulunan gerçek ve tüzel kişiler tarafından Genel Müdürlüğe onaylanması için verilen ve Ek-1’de yer alan Bilimsel Araştırmalar İçin SÜGK Kullanımı Başvuru ve İzin Belgesini,

j) SÜGK Ulusal Komitesi: 29/8/2012 tarihli ve 28396 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Su Ürünleri Genetik Kaynaklarının Korunması Ve Sürdürülebilir Kullanımı Hakkında Yönetmelik kapsamında oluşturulan Su Ürünleri Genetik Kaynaklarını Koruma Ulusal Komitesini,

k) Tavsiye Komisyonu: Ulusal Komitenin belirleyeceği konu ile ilgili uzmanlardan oluşan komisyonu,

l) Yabancı tür: Doğal olarak bir yerde, alanda veya bölgede olmayan, bilerek veya bilmeyerek yaşadıkları normal sınırlar dışındaki habitatlara girmiş/dahil edilmiş, bu habitatların yabancısı olan türleri,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Esaslar

Genel esaslar

MADDE 5 – (1) Araştırma amaçlı SÜGK ile ilgili iş ve işlemler Bakanlık tarafından yürütülür.

(2) Bakanlığın izni olmadan araştırma amaçlı SÜGK yurt dışına çıkarılamaz.

(3) SÜGK’nın araştırma amaçlı yurt içine girişi ve yurt dışına çıkışı için Genel Müdürlükten izin alınır.

(4) Türk araştırmacıların, yurt dışında yapacakları araştırma faaliyetlerinde kullanacakları SÜGK için, Genel Müdürlükçe düzenlenen SÜGK Başvuru ve İzin Belgesi ile MTA imzalanır.

(5) Türk araştırmacılar, gen bankasındaki materyali kullanarak yurt içinde yürütecekleri araştırma faaliyetleri için Genel Müdürlükten izin alırlar.

(6) Yabancı uyruklu gerçek ve tüzel kişiler tarafından, yurt içinde yapılacak araştırma faaliyetlerinde kullanılacak SÜGK için Genel Müdürlükçe düzenlenen SÜGK Başvuru ve İzin Belgesi alınır.

(7) Yabancı uyruklu gerçek ve tüzel kişiler tarafından yapılacak araştırma faaliyetlerinde kullanılacak SÜGK, Genel Müdürlükçe düzenlenen SÜGK Başvuru ve İzin Belgesi ile MTA olmaksızın yurt dışına çıkarılamaz.

(8) Yurt dışına çıkarılmayacak SÜGK listesi SÜGK Ulusal Komitesi tavsiyeleri doğrultusunda Genel Müdürlük tarafından belirlenir. Tebliğ olarak çıkarılan SÜGK listeleri Ekonomi Bakanlığı tarafından duyurulur.

(9) Yetiştiriciliği ve CITES Sözleşmesi kurallarına göre ticareti yapılan türler hariç olmak üzere, taraf olunan uluslararası sözleşmeler, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Orman ve Su İşleri Bakanlığının ilgili mevzuatları ve SÜGK Ulusal Komite kararları çerçevesinde; endemik veya nesli tehlike ve tehdit altında olan SÜGK’nın, aşağıdaki istisnalar dışında yurt dışına çıkarılmasına izin verilmez.

a) Endemik veya nesli tehlike ve tehdit altında olan SÜGK için neslinin devamını sağlayacak ve/veya kolaylaştıracak yöntemlerin ülke içinde uygulanmasının henüz mümkün olmadığı durumlarda,

b) Türlerin korunmasını amaçlayan araştırmalarda,

c) Bilimsel gerekçeye istinaden, nesli tehlike ve tehdit altında olan ve korunan SÜGK kullanılmasının zorunlu olması durumunda.

(10) Araştırma amaçlı yurtdışından girişi yapılacak canlı yabancı su ürünleri için SÜGK Başvuru ve İzin Belgesi ile menşei belgesi istenir ve Genel Müdürlük tarafından uygun bulunması halinde girişine izin verilir veya gerekli görülmesi durumunda 5996 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat hükümlerine göre karantina tedbirleri uygulanır.

(11) Gen bankasındaki genetik materyalin yurt dışına çıkış talepleri, stokların sınırlı olması durumunda karşılanmaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Başvuru, Kabul, Değerlendirme ve İzin

Başvuru

MADDE 6 – (1) Yabancı uyruklu gerçek ve tüzel kişiler tarafından SÜGK kullanılarak Türkiye’de yürütülecek araştırma başvuruları, üç nüsha halinde ve planlanan faaliyetin başlama tarihinden en az iki ay önce hazırlanan aşağıdaki belgelerle birlikte Genel Müdürlüğe yapılır.

- a) Ek-1’de yer alan SÜGK Başvuru ve İzin Belgesi,
- b) Ek-4’te yer alan Bilimsel Araştırmalara İlişkin Taahhütname,
- c) Bilimsel araştırmaya katılacak Türk vatandaşı araştırmacıların T.C. kimlik numaralarını içeren listesi, özgeçmişleri ve görevli oldukları kurumdan alacakları çalışma ve araştırmaya mahsus izin belgeleri,

ç) Bilimsel araştırmaya katılacak yabancı uyruklu kişilerin listesi, pasaportlarının birer kopyası, özgeçmişleri ve görevli oldukları kurumdan alacakları çalışma ve araştırmaya mahsus izin belgeleri.

(2) SÜGK kullanılarak yurt dışında yürütülecek araştırma başvuruları, üç nüsha halinde ve planlanan faaliyetin başlama tarihinden en az iki ay önce hazırlanan aşağıdaki belgelerle birlikte Genel Müdürlüğe yapılır.

- a) Ek-1’de yer alan SÜGK Başvuru ve İzin Belgesi.
- b) Ek-4’te yer alan Bilimsel Araştırmalara İlişkin Taahhütname.
- c) Ek-2’de yer alan Materyal Transfer Anlaşması.
- ç) Bilimsel araştırmaya katılacak Türk vatandaşı araştırmacıların T.C. kimlik numaralarını içeren listesi, özgeçmişleri ve görevli oldukları kurumdan alacakları çalışma ve araştırmaya mahsus izin belgeleri.

d) Bilimsel araştırmaya katılacak yabancı uyruklu kişilerin listesi, özgeçmişleri ve görevli oldukları kurumdan alacakları çalışma ve araştırmaya mahsus izin belgeleri.

(3) Gen bankasındaki genetik materyal kullanılarak yürütülecek bilimsel araştırmalar için kullanım izin başvuruları; üç nüsha halinde ve planlanan faaliyetin başlama tarihinden en az iki ay önce hazırlanan aşağıdaki belgelerle birlikte Genel Müdürlüğe yapılır.

- a) Ek-1’de yer alan SÜGK Başvuru ve İzin Belgesi.
- b) Ek-4’te yer alan Bilimsel Araştırmalara İlişkin Taahhütname.
- c) Bilimsel araştırmaya katılacak kişilerin T.C. kimlik numaralarını içeren listesi özgeçmişleri ve görevli oldukları kurumdan alacakları çalışma ve araştırmaya mahsus izin belgeleri.

(4) Yurtdışından girişi yapılan canlı yabancı su ürünleri kullanılarak Türkiye’de yürütülecek araştırma başvuruları, üç nüsha halinde ve planlanan faaliyetin başlama tarihinden en az iki ay önce hazırlanan aşağıdaki belgelerle birlikte Genel Müdürlüğe yapılır.

- a) Ek-1’de yer alan SÜGK Başvuru ve İzin Belgesi,
- b) Ek-4’te yer alan Bilimsel Araştırmalara İlişkin Taahhütname,
- c) Bilimsel araştırmaya katılacak kişilerin T.C. kimlik numaralarını içeren listesi, özgeçmişleri ve görevli oldukları kurumdan alacakları çalışma ve araştırmaya mahsus izin belgeleri.

Başvuru dosyasının kabulü

MADDE 7 – (1) Başvuru dosyaları Genel Müdürlük tarafından incelenerek, başvuru formundaki bilgilerin tam olup olmadığı on iş günü içinde kontrol edilir.

(2) Eksik belge ve bilgi varsa tamamlanması için başvuru sahibine eksiklikler yazılı olarak bildirilir. Bu bildirimden sonra bir ay içinde tamamlanmayan dosyalar talep edilmesi halinde başvuru sahibine iade edilir. Başvurusu iade edilenler, eksiklerini tamamlayarak tekrar başvuru yapabilirler.

Başvuruların değerlendirilmesi

MADDE 8 – (1) Yurt dışına çıkarılacak SÜGK ile yurt dışından getirilecek canlı yabancı su ürünlerinin tanımlanması, gerekli görülmesi durumunda SÜGK Ulusal Komitesi tavsiyeleri de dikkate alınarak Genel Müdürlük tarafından oluşturulacak, konusunda uzman (Su Ürünleri Mühendisi, Ziraat Fakültesi Su Ürünleri Bölümü, Balıkçılık Teknolojisi Mühendisi ve Biyolog) en az üç kişiden oluşan bir komisyon tarafından yapılır.

(2) 6 ncı maddenin birinci fıkrası kapsamında yapılan başvuruların değerlendirilmesi Genel Müdürlük tarafından aşağıdaki şekilde yapılır.

a) Başvuru dosyası bilimsel, teknik, kültürel, sosyal, ekonomik ve ekolojik açılardan değerlendirilir.

b) Yabancı uyruklu gerçek ve tüzel kişiler tarafından Türkiye’de yürütülecek bilimsel araştırmalarda, başvuru sahibinin, yurt içinde en az bir üniversite, kamu araştırma kurumu veya sivil toplum kurumu ile işbirliği yapması şartı aranır.

c) Kararlar başvuru sahibine yazılı olarak bildirilir.

(3) 6 ncı maddenin ikinci fıkrası kapsamında yapılan başvuruların değerlendirilmesi, Genel Müdürlük tarafından aşağıdaki şekilde yapılır. Gerekliğinde Tavsiye Komisyonuna başvurulur.

a) Başvuru dosyası bilimsel, teknik, kültürel, sosyal, ekonomik ve ekolojik açılardan değerlendirilir.

b) Gerekli görüldüğü takdirde başvuru sahibini dinlemek üzere çağırabilir ve konu ile ilgili yeni bilgi veya belgeler talep edebilir.

c) Kararlar başvuru sahibine yazılı olarak bildirilir.

(4) 6 ncı maddenin birinci ve ikinci fıkrası kapsamında yapılan başvurularda gerekli görülmesi durumunda Orman ve Su İşleri Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğüne görüşü alınır. Başvuru sonucundan mezkûr Genel Müdürlük bilgilendirilir.

(5) 6 ncı maddenin üçüncü fıkrası kapsamında yapılan başvurular, gen bankalarında saklanan genetik materyallerin stok durumuna göre ve genetik kaynakların tanımlanması, korunması ve sürdürülebilir kullanımına katkı sağlayacak projeler için Gen Bankasındaki SÜGK’nın Transfer Anlaşması kapsamında karşılanabilir. Taleplerin karşılanamaması durumunda, bir ay içinde başvuru sahibine bildirilir.

(6) 6 ncı maddenin dördüncü fıkrası kapsamında yapılan başvuruların değerlendirilmesi Genel Müdürlük tarafından aşağıdaki şekilde yapılır. Gerekliğinde Tavsiye Komisyonuna başvurulur.

a) Başvuru dosyası bilimsel, teknik, kültürel, sosyal, ekonomik ve ekolojik açılardan değerlendirilir.

b) Gerekli görüldüğü takdirde başvuru sahibini dinlemek üzere çağırabilir ve konu ile ilgili yeni bilgi veya belgeler talep edebilir.

c) Kararlar başvuru sahibine yazılı olarak bildirilir.

İzin

MADDE 9 – (1) 6 ncı madde kapsamında SÜGK kullanım izni, bu Yönetmelikte belirtilen esaslara bağlı kalmak kaydıyla Genel Müdürlük tarafından verilir.

(2) 6 ncı maddenin birinci ve üçüncü fıkrası kapsamında yapılacak araştırmalar için verilen izinlerde, Ek-1’de yer alan SÜGK Başvuru ve İzin Belgesi onaylanarak bir nüshası başvuru sahibine gönderilir. Ancak;

a) Başvuruda verilen çalışma planına uyulmaması,

b) Bir yıldan uzun sürecek araştırmalar için; altışar aylık dönemler halinde gelişme raporunun ve araştırma tamamlandıktan sonra ise en geç altı ay içinde sonuç raporunun Genel Müdürlüğe gönderilmemesi,

c) Bir yıldan kısa sürecek araştırmalar için; araştırma tamamlandıktan sonra üç ay içinde sonuç raporunun Genel Müdürlüğe gönderilmemesi,

ç) 6 ncı maddenin birinci fıkrası kapsamında yapılacak araştırmaların yurt içindeki bir üniversite, kamu araştırma kurumu veya sivil toplum kuruluşunda görevli Türk araştırmacı nezdinde yapılmaması,

hallerinde başvuru sahiplerine üç yıl süreyle, tekrarı halinde ise süresiz olarak materyal kullanım izni verilmez.

(3) 6 ncı maddenin ikinci fıkrası kapsamında yapılan başvurularla ilgili karar, belirlenen esaslara bağlı kalmak kaydıyla gerektiğinde Tavsiye Komisyonu kararları doğrultusunda Genel Müdürlük tarafından verilir. Araştırma amaçlı SÜGK kullanım izni için gerçek ve tüzel kişi ile Genel Müdürlük arasında MTA imzalanır. Verilen izne istinaden Ek-1’de yer alan SÜGK Başvuru ve İzin Belgesi onaylanarak bir nüshası başvuru sahibine verilir. Ancak;

a) Zorunlu haller dışında başvuruda verilen çalışma planına uygun olarak hareket edilmemesi,

b) MTA’ya aykırı bir işlem yapılması,

c) Genetik materyalin yurt dışına çıktığı andan kullanıldığı ve araştırma sonunda MTA'da yer alan şekilde teslim edildiği sürece kadar, araştırmaların yurt içinde bulunan bir kamu ya da özel kurum veya kuruluşta çalışan ve Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan bir araştırmacı nezdinde yapılmaması,

ç) SÜGK kullanılması ile elde edilecek bilgilerin Genel Müdürlükle paylaşılması,

d) Araştırmaya dayalı yayınların, birlikte çalıştığı Türk araştırmacıyla birlikte hazırlanmaması,

e) Araştırmada kullanılan SÜGK üzerinde sahiplik, fikri ve sınai hak iddia edilmesi,

hallerinde başvuru sahiplerine üç yıl süreyle, tekrarı halinde ise süresiz olarak izin verilmez.

(4) 6 ncı maddenin dördüncü fıkrası kapsamında yapılan başvurularla ilgili karar, belirlenen esaslara bağlı kalmak kaydıyla gerektiğinde Tavsiye Komisyonu kararları doğrultusunda Genel Müdürlük tarafından verilir. Verilen izine istinaden Ek-1'de yer alan SÜGK Başvuru ve İzin Belgesi onaylanarak bir nüshası başvuru sahibine gönderilir. Ancak;

a) Başvuruda verilen çalışma planına uyulmaması,

b) Bir yıldan uzun sürecek araştırmalar için; altışar aylık dönemler halinde gelişme raporunun ve araştırma tamamlandıktan sonra ise en geç altı ay içinde sonuç raporunun Genel Müdürlüğe gönderilmemesi,

c) Bir yıldan kısa sürecek araştırmalar için; araştırma tamamlandıktan sonra üç ay içinde sonuç raporunun Genel Müdürlüğe gönderilmemesi,

ç) Yurt dışından getirilen canlı yabancı su ürünlerinin belirtilen araştırma ortamından doğal ortama veya başka bir kuruma izinsiz olarak çıkarılması,

hallerinde başvuru sahiplerine üç yıl süreyle, tekrarı halinde ise süresiz olarak materyal kullanım izni verilmez.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Kayıt, İzleme, Arşivleme, Denetim ve Geri Kazanım

Kayıt ve arşivleme

MADDE 10 – (1) 8 inci maddenin birinci fıkrası kapsamında yapılan değerlendirme sonucunda yurt dışına çıkarılmasına izin verilen endemik, nesli tehlike ve tehdit altındaki SÜGK için istenen tüm belgeler, Genel Müdürlük tarafından arşivlenir ve veri tabanı oluşturulur.

(2) 8 inci maddenin ikinci, üçüncü, beşinci ve altıncı fıkraları kapsamında yapılan değerlendirme sonucunda araştırma amaçlı SÜGK kullanım izni verilen bilimsel araştırmalar için kayıt işlemleri, varsa gelişme ve sonuç raporlarını içerecek şekilde Genel Müdürlük tarafından SÜGK arşiv sistemine uygun şekilde kaydı yapılarak muhafaza edilir. Bilgiler sadece SÜGK Ulusal Komite üyeleri ile paylaşılır. Ancak araştırma başlıkları kamuoyuna duyurulur.

(3) Genel Müdürlük, bu Yönetmelikte belirtilen çalışmalarla ilgili gönderilmesi zorunlu olan her türlü rapor veya görüş gibi bilgi veya belgeleri arşivler ve bu arşivler Genel Müdürlüğün belirleyeceği esaslar çerçevesinde araştırmacıların kullanımına açıktır.

İzleme

MADDE 11 – (1) SÜGK'nın yurt içine girişi ve yurt dışına çıkışlarında bu Yönetmeliğe aykırı davranışı tespit edilen kişilerle ilgili bilgiler, Bakanlık ile İçişleri Bakanlığı ve Gümrük ve Ticaret Bakanlığı arasında paylaşılır.

(2) Bu Yönetmelik kapsamında yurt içine girişi ve yurt dışına çıkışlarına izin verilen SÜGK için oluşturulacak veri tabanındaki ilgili bilgiler İçişleri Bakanlığı ve Gümrük ve Ticaret Bakanlığı arasında paylaşılır.

Denetim

MADDE 12 – (1) Bu Yönetmelik hükümleri kapsamında Genel Müdürlük tarafından düzenlenecek yurt dışına çıkış ve yurt içine giriş izni, araştırma çalışmalarında kullanılacak SÜGK için düzenlenen MTA ve Başvuru ve İzin Belgesi gümrük işlemleri sırasında gümrük idarelerince aranır.

(2) Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, bu Yönetmeliğin gümrük uygulamaları çerçevesinde gerekli düzenlemeleri yapar.

(3) SÜGK'nın ülkeye izinsiz giriş ve çıkışının önlenmesi amacıyla bu madde kapsamındaki belgelerin kontrolü; gümrüklü saha dışında kalan deniz alanlarında Sahil Güvenlik Komutanlığı

tarafından, kara alanlarında ise Jandarma Genel Komutanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından yapılır ve bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde İçişleri Bakanlığı gerekli tedbirleri alır.

(4) Bakanlık, Veteriner Sınır Kontrol Noktası Müdürlükleri ile İl Müdürlüklerinde konuyla ilgili Su Ürünleri Mühendisi, Ziraat Fakültesi Su Ürünleri Bölümü, Balıkçılık Teknolojisi Mühendisi, Biyolog, Veteriner Hekim gibi uzman istihdam edilmesini sağlar.

İzinsiz çıkarılan materyalin geri kazanımı

MADDE 13 – (1) Yurt dışında izinsiz olarak SÜGK kullanıldığının tespiti veya bu Yönetmelik hükümlerine aykırılık teşkil eden uluslararası işlemlerde Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi hükümleri ve bu sözleşmenin Taraflar Konferansı kararları ile onaylanan uluslararası düzenlemeler gereğince, izinsiz çıkartılan materyalin veya bu materyalden elde edilen faydaların geri kazanımına yönelik uluslararası süreç Bakanlıkla işbirliği halinde Dışişleri Bakanlığı tarafından görev ve yetkisi çerçevesinde yürütülür.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

İdari yaptırımlar

MADDE 14 – (1) Uyuşmazlıklarla ilgili iş ve işlemler Bakanlık tarafından yürütülür. İzinsiz iş yapıldığının veya bu Yönetmelik hükümlerine aykırılıkların tespiti halinde Bakanlık adına Genel Müdürlük, bu iş ve işlemleri durdurma yetkisine sahiptir. Görülen aksaklıkların verilen süre içinde giderilmemesi, eksikliklerin ve ihlallerin devam etmesi durumunda, 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu, 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu, 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu ve 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun ilgili hükümlerine göre suç duyurusunda bulunulur.

Başvuru formlarında ve sonuç raporlarında kullanılacak dil

MADDE 15 – (1) Başvuru dili Türkçedir. İlgili belgeler Türkçe ve İngilizce olarak üç nüsha halinde düzenlenir.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce başlamış ve devam eden araştırmalar, araştırmanın başladığı tarihte yürürlükte olan mevzuat hükümleri doğrultusunda değerlendirilir.

Yürürlük

MADDE 16 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 17 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı yürütür.

Ek-1

BİLİMSEL ARAŞTIRMALAR İÇİN SÜGK KULLANIMI BAŞVURU VE İZİN BELGESİ
(APPLICATION AND PERMISSION FORM FOR THE USE OF AQUATIC GENETIC
RESOURCES IN SCIENTIFIC RESEARCH)

Tarih (Date):

Sayı (Number):

Araştırmanın adı/ Research title:

Araştırmanın amacı/ Research objective (100 kelime/100 words)/

Özet/ Summary (250 kelime/250 words)

Kamu kurum, kuruluş ya da üniversite adına araştırmayı öneren/ The person who proposed the research on the behalf of public body, institute or university;

Gerçek kişinin adı, soyadı/Name, surname of person:

Mesleği/Profession:

Unvanı/Business title:

Uyruğu/Citizenship :

Çalıştığı kurum/Name of the institution :

Adres/Address:

Telefon/Telephone:

Faks/Fax:

E-posta/E-mail:

Araştırmanın süresi/Duration of the research:

Başlangıç tarihi (Gün/Ay/Yıl)/Beginning date (Day/Month/Year):

Bitiş tarihi (Gün/Ay/Yıl)/Ending date (Day/Month/Year):

Araştırılacak SÜGK/AGR to be searched;

1) Uluslararası adı/International name:

2) Türkçe adı/Turkish name:

3) Bilimsel adı/Scientific name:

4) Sayısı (Adet)/Number of organisms to be used:

Materyal ve metot (Araştırmada kullanılacak materyalin temini ve metodları açıklanacak)

/Material and method (Explain how to get materials and methods which are used in this research)

Bilimsel araştırmalar esnasında SÜGK materyalinden örnek alınacaksa, alınacak her türlü örneğin niteliği, bu örneklerin nasıl ve ne amaçla alınacağı açıklanmalıdır.

If sampling is necessary during the research, explain the aim of sampling and itemize sampled parts and their quantities

Gerektiğinde etik kurul raporu/If necessary add ethical committee report

Kan/Blood

Doku ve organ adı/ the name of tissue and organ

Yüzgeç, pul/fin, scale

Otolit, kemik/otolith, bone

Diğer/Other

SÜGK üzerinde yapılacak diğer çalışmalar, bu çalışmaların ne amaçla yapılacağı: (Detaylı bir şekilde belirtiniz.)

List the other researches will be conducted on aquatic genetic resources (AGR) and explain

them in details

Araştırmaya katılacak toplam kişi sayısı/ Total number of the researchers participating to the research:

Yukarıda bahsedilen koşulları yerine getireceğimi ve başvuru formundaki bilgilerin doğru olduğunu taahhüt ederim.

I commit the accuracy of all information on this application letter and comply with all requirements mentioned above.

Araştırmaya katılacak Türk vatandaşı katılımcıların;/For Turkish citizens who will participate the research;

Adı, soyadı/Name, surname:

T.C. Kimlik No:/TR Citizenship No:

Mesleği/Profession:

Unvanı/Business title:

Adresi/Address:

Çalıştığı kurum/Name of the institution:

İmza/Signature:

Kamu kurum ve kuruluşu, üniversite adına yetkili makam/Competent authority on the behalf of public body, institute or university:

Yetkilinin adı ve soyadı/Name and surname of the authorized person:

Yetkili imza/Authorized signature:

Tarih (Gün/Ay/Yıl)/Date (Day/Month/Year):.../.../....

Eki: Türkiye’de bulunan konusunda uzmanlaşmış üniversite veya enstitü ile yapılan işbirliği sözleşmesi.

Attachment: Collaboration protocol which signed with specialized university or institute on this subject in Turkey

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
TARIMSAL ARAŞTIRMALAR VE POLİTİKALAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

..... baŐlıklı bilimsel araştırma için SÜGK materyal izin başvurusu uygun görülmüŐtür.

Düzenleyen

.../.../.....

Tetkik Eden

.../.../.....

Uygundur

.../.../.....

Uygun GörüŐle Arz Ederim

.../.../.....

Genel Müdür Yardımcısı

ONAY

.../.../.....

Genel Müdür

MATERYAL TRANSFER ANLAŞMASI (MTA)

1. Tanımlar

SÜGK: Su ürünleri genetik kaynakları; gıda, yem ve tarımsal üretim amaçlı kullanılan yada potansiyel kullanım alanı bulunan, su ürünlerine ait tür, alt tür, varyete, hat, soy, ekotip, suş ve topluluklar ile yeni oluşturulan varyete, hat ve hibritleri,

Biyolojik materyal: Yukarıda tanımı yapılan SÜGK'na ait sperma, embriyo, oosit, yüzgeç, otolit, kabuk, kısıkaç, doku, hücre, hücre kültürü, doku kültürü, kan, serum, plazma, diğer vücut sıvıları v.b. materyalleri,

Alıcı: Su ürünleri genetik kaynakları talep eden araştırmacı ve kurumu,

Gönderici: Su ürünleri genetik kaynakları gönderen kurumu, ifade eder.

Gönderici, “.....” isimli çalışmada kullanılmak üzere gönderilecek SÜGK (.....[materyalin cinsi, miktarı, hangi incelemeler için kullanılacağı yazılır]) göndermeden önce alıcı araştırmacı ve kurumdan aşağıdaki koşulları kabul etmesi istenir:

1. Gönderilen SÜGK kar amacı güdülmeyen bilimsel araştırmalar için kullanılır.
2. SÜGK yalnızca yukarıda yazılı amaç için, ya da göndericinin yeniden yazılı iznini almak koşulu ile ikincil amaç için kullanılır.
3. Alıcı, SÜGK'yı göndericinin yazılı izni olmadan üçüncü şahıslara veremez. Alıcı üçüncü şahıslardan gelebilecek istekleri göndericiye bildirir. SÜGK üçüncü şahıslara devredildiğinde bu protokolün aynısı gönderici ile yeni alıcı arasında yapılarak imzalanır.
4. Alıcı, SÜGK'nı BM İnsan ve Hayvan Hakları Evrensel Beyannamesine uygun olarak kullanır.
5. Alıcı materyal üzerinde sahiplik, fikri ve sınai hak iddiasında bulunamaz.
6. İlgili bilimsel araştırmalar ortak araştırmalar olup, sonuçları alıcı ve gönderici tarafından ortak olarak rapor edilir. Rapor da SÜGK'nın nereden alındığı belirtilir.
7. SÜGK materyali kullanılarak ticarete konu olabilecek bir ürün veya teknolojinin orijin materyalinin SÜGK olduğunu ve sahibinin Bakanlık olduğunu kabul eder.
8. Bu anlaşma ile gönderilecek SÜGK araştırma için kullanılacak olduğu ve bazı tehlikeli özelliklerinin var olduğu alıcı tarafından kabul edilir. Alıcının ülkesinin karantina, biyogüvenlik düzenlemeleri ve kuralları ile uygun olarak bütün sorumluluğu almayı taahhüt eder. SÜGK materyalini sağlayan kurum bu konuda sorumlu değildir.
9. Gönderici ve alıcı yapılacak ortak bir yayımla ya da doğabilecek patent hakkı ve ticari gelişmelerle ilgili haklarını çalışma başlangıcında karşılıklı olarak belirler.
10. Bu anlaşma aşağıdaki iki durumdan birinin gerçekleşmesi halinde son bulur.
  - a. Araştırmanın veya belirlenen ikincil amaçların sonlanması durumunda,
  - b. Taraflardan herhangi birinin diğerine gönderdiği yazılı uyarıyı takiben 30 gün içinde.Anlaşma kurallarına uymama; fikri ve sınai mülkiyet haklarının ihlali veya sağlık tehdidi oluşturan riskler dışında bu anlaşma 9 uncu maddenin 3. fıkrasının (b) bendinde yer alan materyali sağlayan tarafın yazılı uyarısı ile bitirilecek olursa alıcının araştırmasının engellenmemesi için ve alıcının

isteği üzerine materyali sağlayan kurum bir yıla kadar varan bir süre içinde anlaşmanın sonlanacağı bir tarih belirleyebilir.

11. Alıcı bu anlaşmanın bitiminde bütün örnekleri geri vermeyi veya ortadan kaldırmayı kabul eder.

12. Gönderici, SÜGK toplama, hazırlama ve göndermek için bir ücret talep ediyorsa bu ücret burada belirtilir.

13. Bu anlaşmanın yürütülmesinde alıcı ve gönderici kurum amirleri sorumludur. Anlaşmazlık halinde ihtilafın çözümü için her iki ülke mahkemeleri de yetkilidir.

Bu anlaşma iki kopya olarak hazırlanır, her sayfası imzalanır ve kopyalardan biri alıcıya verilir.

ÇALIŞMA KONUSU

Başlığı:

Özeti:

İMZALAR

GÖNDERİCİ

ALICI

Araştırmacı/Görevli

Araştırmacı/Görevli

Bölüm Başkanı/Birim Amiri

Bölüm Başkanı/Birim Amiri

Kurum Amiri

Kurum Amiri

ONAY

.../.../.....

Genel Müdür

Ek-3

ULUSAL GEN BANKASINDAKİ SÜGK'NİN TRANSFER ANLAŞMASI

Bu Anlaşma, ././2015 tarihli ve ..... sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Su Ürünleri Genetik Kaynaklarının Araştırma Amaçlı Kullanılması ve Yurt İçine Girişi ile Yurt Dışına Çıkarılması Hakkında Yönetmelik” çerçevesinde gen bankasındaki SÜGK materyalinin kullanımı için hazırlanmış olup asgari şartları ifade eder. İlgili mevzuatla belirlenen kurallara aykırı olmamak, gelişen teknolojiler, şartlar ve anlaşmaya konu SÜGK dikkate alınmak kaydı ile ilaveler yapılabilir.

1) SÜGK’ni sadece ilgili mevzuatta belirtilen esaslar dâhilinde kullanmayı ve bu materyal üzerinde hiçbir hak iddia ve talep etmemeyi,

2) Tarafıma araştırma izni verilen SÜGK’ni üçüncü şahıslara hiç bir şartta kullandırmamayı ve/veya devretmemeyi,

3) Tarafıma araştırma izni verilen SÜGK’ni kullanacağım süre içerisinde ve sürenin sonrasında ticarete aktarılacak bir sonuç ya da bulgu elde edildiğinde bu Anlaşmada belirtilen hakların saklı kalacağını,

4) SÜGK üzerinde yapılan araştırma, biyoteknolojik çalışma tamamlandığında ve materyal kullanılarak ticarete konu olabilecek bir ürünün veya teknolojinin geliştirilme aşamalarında ve sonuçlandırıldığında Bakanlığa bilgilendirmeyi,

5) SÜGK kullanarak geliştirilen ticarete konu olabilecek bir ürün veya teknolojiyi öncelikle Türkiye’de ve en kısa sürede kullanıma sunmayı,

6) SÜGK kullanarak geliştirilen ticarete konu olabilecek bir ürün veya teknolojiyi yurt dışına Bakanlık izni olmadan transfer etmemeyi,

7) Tarafıma araştırma izni verilen SÜGK materyali ile çalışmalarımı sürdürdüğüm süre içerisinde, Bakanlık tarafından, bu Anlaşma’ya ek olarak istenilen protokolleri yapmayı,

8) Bu Anlaşma’da istenen bilgileri doğru ve eksiksiz vermeyi,

9) Yönetmelikte belirtilen şartlara uygun hareket etmeyi,

kabul ve taahhüt ederim.

ÇALIŞMA KONUSU:

Başlığı:

Özeti:

İMZALAR

GÖNDERİCİ

ALICI

Materyalin Temin Edildiği Kurum

Araştırma İzni Talep eden

Kurum Amiri

Araştırmacı

İmza

İmza

Kurum Amiri

İmza

Tarih

Tarih

ONAY

.../.../.....

Genel Müdür
Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü

Ek-4

BİLİMSEL ARAŞTIRMALARA İLİŞKİN TAAHHÜTNAME

..... isimli araştırma için..... materyalin kullanımında, ...tarih ve ....sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Su Ürünleri Genetik Kaynaklarının (SÜGK) Araştırma Amaçlı Kullanılması ve Yurt İçine Girişi ile Yurt Dışına Çıkarılması Hakkında Yönetmelikte belirtilen şartlara uyacağımı kabul ve taahhüt ederim.

TARAFLAR

Araştırmacılar

1

2

Genel Müdürlük